



# Minister do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego

Przewodnicząca Komitetu do spraw Pożytku Publicznego  
**Agnieszka Buczyńska**

DSP.INT.4610.827.2024  
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

**Pan**  
**Szymon Hołownia**  
**Marszałek Sejmu RP**

*Szanowny Panie Marszałku,*

w odpowiedzi na interpelację nr 2213, Pana Posła Piotra Glińskiego, w sprawie kontroli w Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i bezprawnego odwołania dyrektora NIW, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

**W odniesieniu do pytania nr 1**, informuję, że nie tylko „orientuję się” [sformułowanie z pytania], kto w Polsce ma prawo orzekać, że „jakieś działania są niezgodne z prawem, zasadami rzetelności, gospodarności i celowości” [sformułowanie z pytania], ale również posiadam wiedzę w tym zakresie.

**W odniesieniu do pytania nr 2**, informuję, że rozważałam różne kandydatury na stanowisko Dyrektora z pełną świadomością, że nowo powołana Dyrekcja Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (zwany dalej: „NIW-CRSO”) będzie miała charakter tymczasowy. Docelowe kierownictwo agencji zostanie wyłonione w trybie otwartego konkursu, który został ogłoszony 28 marca br.

**W odniesieniu do pytania nr 3** informuję, że organ powołujący Dyrektora NIW-CRSO został wskazany w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1618).

**W odniesieniu do pytania nr 4**, informuję, że decyzja o odwołaniu Dyrektora Wojciecha Kaczmarczyka nie była bezprawna i nie byłam przy jej podejmowaniu szantażowana.

**W odniesieniu do pytania nr 5**, informuję, że nie jest to prawdą.

**W odniesieniu do pytania nr 6**, informuję, że Umowy w sprawie przekazania dotacji celowych dla NIW-CRSO na realizację programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego zostały podpisane niezwłocznie po zakończeniu kontroli prowadzonej na mocy decyzji Przewodniczącej Komitetu ds. Pożytku Publicznego pn. *Prawidłowość wykonywania zadań przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (określonych w art. 23 i 24 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego) w zakresie przeprowadzania procedur konkursowych Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030 Edycja 2024.*

**W odniesieniu do pytania nr 7**, informuję, że kontrola miała na celu sprawdzenie prawidłowości wykonywania zadań przez NIW-CRSO (określonych w art. 23 i 24 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego) w zakresie przeprowadzania procedur konkursowych Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030 Edycja 2024. W wyniku weryfikacji dokumentów udostępnionych przez Dyrektora NIW-CRSO, stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia co oznacza, że procedury nie działały prawidłowo. Dyrektor NIW-CRSO, odpowiedzialny za przeprowadzanie konkursów nie zapewnił równego traktowania wszystkich wnioskodawców. Co więcej, niewłaściwie funkcjonował system zarządzania i kontroli realizowany przez Dyrektora NIW-CRSO. Wszelkie wskazanie nieprawidłowości i uchybienia mają zatem potwierdzenie w dokumentacji. Należy przy tym zauważyć, że wskazane nieprawidłowości i uchybienia potwierdziła również kontrola Najwyższej Izby Kontroli – wystąpienie pokontrolne nr KST.411.1.01.2023, którego fragmenty cytuję poniżej:

„Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Narodowego Instytutu Wolności (...)” [s,3].

„W badanej działalności stwierdzono, że proces oceny wniosków, wyłaniania projektów do dofinansowania, a także ich weryfikacji i rozliczenia był nierzetelny,

a w niektórych przypadkach niezgodny z prawem, niecelowy lub niegospodarny” [tamże].

W zakresie szczegółowych pytań dotyczących kontroli proszę o przyjęcie poniższych informacji.

**W odniesieniu do pytania nr 1,** informuję, że wnioski pokontrolne w zakresie doświadczenia ekspertów sformułowano na podstawie informacji zawartych w „Kwestionariuszu Osobowym - Eksperta Konkursów Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego”. Jest to główny dokument, który definiuje wiedzę i umiejętności danego kandydata. Jak wskazano w sprawozdaniu z kontroli, badane w próbie kontrolnej kwestionariusze nie posiadały kluczowych informacji. Kwestionariusze osobowe ekspertów powinny zawierać przede wszystkim taki opis doświadczenia, który wskazuje wprost na posiadanie wiedzy niezbędnej do oceny wniosków w ramach danego priorytetu PROO.

**W odniesieniu do pytania nr 2,** informuję, że Zespół Kontrolujący posiada wiedzę na temat procedur, jakie są skuteczne w ramach oceny wniosków dotacyjnych. Zespół kontrolujący sformułował zarzut niegospodarności, co do powołania trzeciego eksperta w przypadku, gdy ocena dwóch pierwszych ekspertów nie jest tą ostateczną. Nie zmienia to faktu, że ocena trzeciego eksperta jest niezbędna w przypadku rozbieżności. Niemniej jednak, powinna ona być przeprowadzona w momencie ostatecznego odbioru ocen dwóch pierwszych ekspertów. Jak wynika ze sprawdzonej dokumentacji, nie ma takiego momentu w stosowanym podejściu przez NIW-CRSO.

**W odniesieniu do pytania nr 3,** informuję, że zalecenia zawarte w sprawozdaniu z kontroli oparte są na wiedzy i kilkunastoletnim doświadczeniu Zespołu Kontrolującego, który zna mechanizmy wdrażania różnych programów, zarówno krajowych jak i unijnych. Zaproponowane rozwiązania mają na celu poprawę procedur w NIW-CRSO, prowadząc do transparentności i równego traktowania wszystkich podmiotów wnioskujących o dotację.

**W odniesieniu do pytania nr 4**, informuję, że dokument, jakim jest protokół z posiedzenia panelu ekspertów, stanowi kluczową rolę w publikacji list projektów zakwalifikowanych do dofinansowania. Pan Poseł wskazuje, że w protokole znalazł się oczywisty błąd redakcyjny. Mając jednak na uwadze rangę tego dokumentu, należy przygotowywać go ze szczególną starannością. Dodatkowo, należy zauważyć, że zgodnie z protokołem „Po zakończeniu głosowania protokół został odczytany przez pana [...] oraz przeprowadzona została procedura głosowania nad przyjęciem protokołu”. W dalszej treści protokołu jest informacja, że wszyscy byli za jego przyjęciem. Kluczowe jest też to, że w posiedzeniu udział wzięło 10 osób – w tym 8 osób z prawem głosu i fakt, że przy tak istotnym dokumencie – odczytanym na głos – nikt nie zauważył błędu, również wskazuje na brak rzetelności ze strony zarówno NIW-CRSO jak i ekspertów.

Biorąc również pod uwagę treść protokołu i opublikowaną listę rankingową, nieprawdą jest, że błąd ten nie skutkował konsekwencjami finansowymi. Protokół wskazywał bowiem, że dofinansowanie otrzymują wnioski od 95,5 pkt a wniosek który miał 97 punktów tego dofinansowania nie otrzymał.

**W odniesieniu do pytania nr 5**, informuję, że sekretarz Komitetu ds. Pożytku Publicznego nie sprawował i nie sprawuje nadzoru nad pracownikami Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego.

**W odniesieniu do pytania nr 6**, informuję, że nieprawidłowości i uchybienia zawarte w sprawozdaniu z kontroli opisano na podstawie dokumentów przekazanych przez Dyrektora NIW-CRSO, Zespół kontrolujący nie miał dostępu do systemu.

Z dokumentów tych wynika, że stosowane procedury nie działają prawidłowo i należy wprowadzić niezbędne usprawnienia. Zaproponowane rozwiązania mają na celu poprawę procedur w NIW-CRSO, prowadząc do transparentności i równego traktowania wszystkich podmiotów wnioskujących o dotację.

**W odniesieniu do pytania nr 7**, informuję, że 13.03.2024 r. odniosłam się do wyjaśnień Pana dyrektora Wojciecha Kaczmarczyka.

Ponadto, w zakresie pytań dodatkowych, informuję, że:

**W odniesieniu do pytania nr 1**, informuję, „Oświadczenie dotyczące Sprawozdania z kontroli Przewodniczącej Komitetu ds. Pożytku Publicznego w NIW” opublikowane m.in. na stronie ngo.pl jest powieleniem kwestii przedstawionych w stanowisku NIW-CRSO do sprawozdania pokontrolnego, które otrzymaliśmy 7.03.2024 r. Szczegółowo odniosłam się do każdej tezy w piśmie z 13.03.2024 r. skierowanym do Dyrektora NIW-CRSO.

**W odniesieniu do pytania nr 2**, informuję, że kontrola przeprowadzona przeze mnie wskazała na liczne nieprawidłowości w funkcjonowaniu NIW-CRSO, w wyniku czego podjęłam decyzję o odwołaniu Pana Wojciecha Kaczmarczyka z funkcji Dyrektora NIW-CRSO.

Liczne nieprawidłowości zostały stwierdzone także podczas ww. kontroli NIK, poniżej cytuję kolejny fragment wystąpienia NIK.

„Dyrektor NIW nie daje należytej rękojmi prawidłowego procesu oceny i wyboru wniosków przeznaczonych do dofinansowania ze środków publicznych, monitorowania i kontroli realizowanych projektów oraz rozliczenia udzielonego dofinansowania – co uzasadnia, ocenę Najwyższej Izby Kontroli, sformułowaną na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy o NIK, wskazującą na niezasadność zajmowania stanowiska przez Dyrektora NIW.” [s.5]

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Buczyńska

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/